

ST.

OLAV

7. nov. 1946
58. årgang
Nr. 43-44

Hyrdebrev

I de dødes måned

De ukatolske enten-eller

UTSYN

En religionsdebatt i

Stortinget

Ungdomsdagen

Kristi kongefest 1946

Her hjemme

40

og derute

øre

Til Det Apostoliske Vikariats

Presteskap og troende

Hilsen og velsignelse i Herren.

Høytelskede i Herren.

Det er ikke noe som ligger oss mer på hjertet enn at alle våre troende skal bli «rotfestet og grunnfestet i Kristi kjærlighet og fatte bredden og lengden, høydene og dybden av Kristi kjærlighet som går over all kunnskap, så de kan bli fylt til Guds fulle mål» (Ef. 3, 18—19). Da Kristus grunnla sin Kirke var meningen jo den at den skulle fornye alt og alle i Kristus. Kirken skulle være Kristi mystiske legem, omfatte alle mennesker og gjøre dem alle til Kristi lemmer, hellige og uten lyte som Kristus selv er hellig og uten lyte. Vi skulle alle leve i ham og ved ham i hans legemes kraft, det vil si, i den nåde vi får i hans Kirke.

Kirken har alltid tatt denne sin oppgave alvorlig. Alt den foretar seg, har bare ett mål: helliggjøre sine lemmer og knytte dem fastere til Kristus. Men Kirkens lemmer må også elske Kirken og gi seg selv for den, gi den sine evner og krefter, slik som Kristus har elsket Kirken og gitt seg selv for den. I samme grad som de kristne stadig fornyer seg i sin kjærlighet til Kirken, vokser de også i kjærlighet til Kristus, Kirkens hode, og blir grunnfestet i ham.

Vi vil heller ikke la noe uforsøkt som kan hjelpe dere til å trenge dypere inn i Kristi kjærlighet, trenge dypere inn i bevisstheten om at dere er ett legem med ham. Vårt inderligste ønske er at dere mer og mer lærer å leve og føle med Kirken. Derfor har vi fastsatt at det i vårt Apostoliske Vikariat skal holdes folkemisjon samtidig i alle menigheter den første uke i advent. Onsdag 4., torsdag 5. og fredag 6. desember skal det om aftenen holdes særlig andakt med preken eller foredrag av en prest som vi, som deres overhyrde, sender dere. Lørdag 7. des. får vi

alle høve til å skrifte. Søndag 8., Immaculatafesten, skal det være felleskommunion for hele menigheten og om aftenen høytidelig avslutning med fornyelsen av dåpspakten og vigsel til Guds mor.

Vi oppfordrer alle på det mest inntrengende om å ta del i denne folkemisjon. Ingen, som ikke er syk, må komme med tomme undskyldninger for å holde seg borte. Nei, hver og en må sette sin ære i å gi det gode eksempel og vise at han setter sin sjels tarv over alle andre saker. Slik blir også samhörigheten mellom menighetens medlemmer og mellom alle menigheter styrket, så alle føler seg som en familie, ett med Kirken, ett med Kristus.

I forbindelse med folkemisjonen blir det også manntall over alle katolikker i Vikariatet. Vi ber innstendig alle å fylle ut manntallslisten nøyaktig og samvittighetsfullt og levere den tilbake ved folkemisjonens avslutning.

Dere vil ved dette høve få besøk av en av deres prester. Si et avgjort «ja» til hans bønn om å ta del i folkemisjonen, så den virkelig kan bære rik frukt, både for deres eget åndelige liv og for vår Kirke. Særlig vil vi legge alle dere som av likesæle, tankeløshet eller gamle misforståelser er blitt borte fra Kirken, på hjerte, at dere nytter denne nådens tid til å bli nye i sinn og ånd, levende og virksomme lemmer på Kristi legem, som er Kirken.

Dette hyrdebrev skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller søndag 17. november både i ottemessen og i høymessen.

Gitt i Oslo, Allehelgensfesten 1946.

† Jacob Mangers
Apostolisk Vikar, biskop av Selja.

VÅRE på søn- og helligdager KIRKER

Liturgisk
kalender:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Soknepresten, telefon 14 161.

Fromesse kl. 8,15
Kl. 11 Høgmesse med preken.
Aftengudstjeneste kl. 19,00.

St. Hallvarvs kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, telefon 80 868.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, telefon 42 324.

Fromesse kl. 8,15
Høgmesse kl. 10,30
Kl. 18 Aftengudstjeneste.

Jesu Hjerte kapell, Nyveien 17,
Stabekk.

Soknepresten, telefon 37 735.

Fromesse kl. 9,05
Høgmesse kl. 10,45
Aftengudstjeneste kl. 17,45.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, telefon 74 590.

Høgmesse kl. 9,30
Aftengudstjeneste kl. 17,00.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Smestad.

Prestegården, telefon 58 121.

Høgmesse kl. 9,00
Aftengudstjeneste kl. 17.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, telefon 2 209.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse 10,45
Aftengudstjeneste.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, telefon 15 410.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens
gate 1.
Soknepresten, telefon 2 019.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, telefon 1 438.

Ottemesse kl. 8,15.
Høgmesse kl. 10,30.
Foredrag med sakramental velsig-
nelse kl. 19.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s plass 1.
Soknepresten, telefon 1 168.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgaten 113.
Soknepresten, telefon 1 751.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, telefon 3 195.

Fromesse kl. 8,30
Høymesse kl. 11,00
Aftengudstjeneste kl. 18.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen
Soknepresten, telefon 266.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, telefon 4 225.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, telefon 644.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 19.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, telefon 25 534.

Fromesse kl. 8,00
Høymesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

**Søndag 10. november: 22. søndag
etter pinse.** Ep. Filip. 1, 66—11. Ev.
Matt. 22, 15—21.

Mandag: Martinus, biskop og be-
kjenner † 400. Mennas, martyr.

Tirsdag: Martinus I, pave og mar-
tyr † 655.

Onsdag: Didakus, bekjenner †
1463.

Torsdag: Josafat, biskop og mar-
tyr † 1023.

Fredag: Albertus Magnus, kirke-
lærer † 1280.

Lørdag: Gertrud, jomfru † 1334.

**Søndag 17. november: 23. søndag
etter pinse.** Ep. Filip. 3. 17—4, 3.
Ev. Matt. 9, 18—26.

Mandag: Kirkevigslen for Peters
og Pauluskirken i Rom

Tirsdag: Elisabeth, enke † 1231.
Pontianus, pave og martyr.

Onsdag: Felix av Valois, bekjen-
ner † 1212.

Torsdag: Marias framføring i
templet.

Fredag: Cecilia, jomfru og mar-
tyr.

Lørdag: Klemens, pave og mar-
tyr † 101. Felicias, martyr.

**Søndag 24. november: 23. søn-
dag etter pinse.**

Vi minner om

St. Franciskus 3. ordensmøte i St.
Elisabethsøstrenes kapell fredag 8.
nov. kl. 19.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, telefon 9 028.

Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, telefon 2 238.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

I de dødes måned.

Allehelgensdag — allesjelesdag, to av Kirkens største høytider innleder november, fra gammelkristen tid kalt de dødes måned og særlig vigslat minnet om våre kjære, som har forlatt oss. Allehelgensdag og allesjelesdag hører også inderlig sammen: festen for de hellige som allerede skuer Gud og minnedagen for alle døde. For livets mål var de felles om: evigheten — selv om dette målet her på jorden var mer bevisst for de første og kanskje mer skjult for de andre, som derfor ennå soner sin ufullkommenhet med sin brennende anger. De kjemper nå den kamp de skulle ha kjempet her: kampen mot seg selv og sin egen lyst.

Allesjelesdag, de dødes måned, har vår kloke og gode mor, Kirken, gitt oss fordi minnet om våre dødes kamp i tilværelsen etter dette jordeliv skal gi oss krefter til vår kamp mens vi ennå er her på jorden — den kamp vi burde føre hver dag — den samme kamp nemlig mot alt det som søker å hindre oss i å nå vårt virkelige, vårt eneste sanne livsmål: Guds mening med oss da han satte nettopp meg på jorden som en ener blant menneskehetens brokete mangfoldighet. Vår kamp er mot det onde som er, de dødes kamp er mot det onde som var.

Vi har den tro og det håp at soningens kamp for synd som var og motstandens kamp for synd som er vil la oss nå dette livsmålet en gang, men for vårt vedkommende må kampen føres hver dag om dette skal skje — og til vår dødsdag vil det være uvisst om vi seirer.

Derfor har de kjære avdøde i renselsesstedet det bedre enn vi. De har fått sin dom, de er sikre på målet og ser det stråle forjettende for seg mens de strir seg den siste tunge etappe fram. Men vi har det på ett punkt dog bedre enn de — vi kan ennå be og arbeide for vår sjels frelse — vårt regnskap er ennå ikke gjort opp og vi kan ennå øve kjærlighetens store bud til gagn for oss selv og vår neste.

Bønnen rekker fram hva enten vi ber for de levende eller de døde, det vet vi — men husker vi også på at vi med vårt arbeid kan rekke ikke alene de levende men også de døde? For ingen av oss forsvinner jo sporløst fra jorden — det er en del av vårt ansvar at den ånd vi her virker i og preger våre omgivelser med blir tilbake etter oss og fortsetter gjennom dem å virke — til det gode eller onde, alt etter «av hva ånd» vi selv har vært. Det gjelder oss selv som det gjelder våre kjære avdøde — og hånd i hånd med vår bønn for deres sjelefred må derfor gå arbeidet med å rense og foredle deres ettervirkninger. Ingen er fullkommen her på jorden — våre kjære avdøde heller ikke, og for deres skyld gjelder det defor om at vi ikke i misforstått pietet kanskje fortsetter de av deres gjerninger på jorden som hørte til dette ufullkomne og som de nå med sin lutrede og derfor fullkomne erkjennelse angrer dypest og lider mest for, fordi det trenger mest soning. Gjør vi det — ja, da hjelper det lite at vi ber

i selv de varmeste og inderligste ord for deres sjelefred når vi altså til samme tid arbeider i våre handlinger på å øke den ufred de etterlot seg.

Går det først fullt og helt opp for oss hva denne tanke innebærer vil kan hende vår pietet for det vi kaller våre kjæres minne anta andre former enn den ofte har nå.

Altså: be og arbeid for ditt eget jeg så det må nå sitt store mål: Allehelgensdagens samfunn!

Be og arbeid for dine kjære avdøde at de snart må få gå fra Allesjelesdagens tid inn i Allehelgensdagens evighet!

Men glem heller ikke «dem vi aldri fikk tale ved» — det er ikke bare ved «solfallstid» de vil være med. Det er så mange, mange «fattige sjeler» nå som ingen ber for — vår bønn for deres sjelefred er også en gjenreisning fra krigens redsler —

og den gjenreisning påhviler i første rekke vi som tilhører den store kjærlige Moderkirke som har bevart troen på vårt samfunn med de døde som en hellig tradisjon, en dynamisk realitet.

TAKK!

St. Olavslaget og St. Halvardslaget vil på denne måte få lov til å takke alle som har støttet fellesbasaren med gaver og annet.

Likeledes alle som på noen måte har ytet sin støtte i form av arbeid og andre tjenester forat basaren skulle bli vellykket.

W. Fiala.

Alfred Taxt.

Minnesmerke over falne katolikker

Innsamlingsliste:

Gunnar, Oddvar og Finn Chr. Thielemann,	
Drammen	kr. 300.00
Frk. Suleng	» 20.00
N. N.	» 1.00
G. M. P.	» 10.00
Olav Endresen, Bergen	» 10.00
Signe Larsen, Hamar	» 5.00
M. Ellingsen	» 10.00
Kaptein H. C. Christensen	» 20.00
G. Galligani	» 50.00
Pater G. de Paepe	» 10.00
Konsul Berrum, Fredrikstad	» 50.00
N. N.	» 10.00

kr. 496.00

Tidligere innkommet » 5480.40

I alt kr. 5976.40

De ukatolske enten - eller

2.

Pascals «Tanker» i norsk oversettelse.

Pascals «Tanker» er kommet på norsk i en fullstendig utgave! Det er sikkert den største begivenhet på bokmarkedet i år. Og for oss katolikker er det en særlig glede at det er *pater Lutz* som har oversatt og som presenterer den store kristne tenkers verk for det norske publikum.

Det er *Dreyers Forlag* som har æren for å ha utsendt boken og den er meget pen. Den unge tegner *Ørnulf Ranheimsæter* har stått for bokutstyret. Når en studerer de mange små vignetter og kanskje især de som har et direkte religiøst motiv, kan en ikke la være å tenke på alle de himmelvendte sirup-søte helgenbilder og statuer som «pryder» våre kirker og våre hjem og håpe på at en kunst som den en her får en smakebit av, snart må få sin renessanse.

Det viser seg at den samme bokkunstner også er ordkunstner. Han har gjennomarbeidet oversettelsen språklig og har gjort det med en usedvanlig fin sans for ordenes valør. En kunne nok kanskje si at Pascals stil til sine tider er skarpere, ubarmhjertigere enn oversettelsen er blitt. Men den er meget klar og levende, en nytelse å lese.

Pater Lutz har skrevet et lærd forord som nesten er spennende lektyre. En får et klart inntrykk av tiden og dens strømninger. Det er et spørsmål om det er riktig i en slik bok som denne, — den henvender seg til det brede publikum — å si at noe er *heretisk* i stedet for å si at det avviker fra den katolske lære. Mange lesere tar nok villigere imot en lærdom som bys dem i objektive vendinger. Men det er meget gledelig at en kyndig oversikt over de teologiske strømninger i det franske «store århundre» nå er tilgjengelig for et norsk publikum.

Pater Lutz' nye ordning av «tankene» er interessant. Den skaper en overraskende god sammenheng mellom fragmentene, en blir virkelig grepet av den diskusjon som på en måte foregår mellom Kirkens lære og den søkende sjel. Den nye ordningen gjør verket til et originalt bidrag til Pascal-utgavens rekke.

Pascals «Tanker» er allerede blitt en populær bok som folk kjøper og spør etter. For en katolikk må det være en selvfølge å kjøpe den og å gi den bort som julegave o. l. Kan en tenke seg en bedre julegave?

Og tro om ikke det storverk som denne pater Lutz's Pascalutgave er blitt peker på en vei vi burde gå? Burde vi ikke få lignende utgaver av andre store katolske tenkere, diktere, teologer?

*

Hva er det som gjør at Pascals tanker kommer en så levende nær, hva er det som gjør Pascal til en av kristendommens kraftigste, mest treffsikre forsvarere?

Noe vesentlig ved Pascal er at han har respekt for de rent menneskelige verdier, for den edle menneskelighet hvis begrensning han allikevel er den første til å gjennomskue. Det ligger ham fjernt å redusere de menneskelige verdiene for å kunne sette de religiøse i relieff, slik som så mange moderne kristne gjør. En trenger ikke gjøre mennesket til et elendig kre for å få fram Guds storhet. Forskjellen på Gud og mennesker er ikke

så liten at en trenger ta sin tilflukt til slike midler.

La oss ta et par stikkprøver fra boken:

«Vi skatter menneskesjelen så høyt, at vi ikke holder ut å stå lavt i dens omdømme og å savne dens aktelse. Menneskets hele lykke ligger i denne aktelse.»

Det er ikke Pascals mening å si at vi skal svikte våre idealer for å tekkes våre medmennesker. Så langt strekker også vår skarpsindighet seg: vi må ikke selge oss for vårt omdømmes skyld. Men Pascal ser mer enn andre: han ser at det er *naturlig* at det sårer og piner oss å høre om mennesker som taler vondt om oss. Det kommer av at vi er *nødt* til å ha store tanker om menneskets sjeleliv. Derfor er det en ydmykelse å tape bare ett eneste menneskes aktelse.

«Vil vi med hell tilbakevise en annens mening og gjøre ham begripelig at han har tatt feil, skal vi gi akt på den synsvinkel hvorunder han betrakter saken; for fra sitt eget synspunkt har han vanligvis rett. Dette bør vi innrømme, og dernest vise ham det synspunkt hvorfra påstanden blir uholdbar...»

Et sunnere grunnlag for apologi enn dette er sjelden blitt forkynt. Det behøves ingen Pascals hjerne for å lære menneskene at de skal ta sine egne meninger alvorlig og forsøke å overbevise andre om sannheten. Men det originale er at Pascal ser at vi mennesker har lett for å tro at annerledes-tenkende enten har dårlig vilje eller tenker galt. I virkeligheten er vi meget ofte uenige fordi vi ser saken fra forskjellig synspunkt. Derfor er det oftest galt å tordne eller å spille den overlegne, mistenkeliggjøre eller latterliggjøre motparten. En skal vise respekt også for en *motstanders* tenkning og innrømme at han har rett — i den grad han har det.

Pascals slagkraft kommer av at han *samtidig* ser menneskets storhet og begrensning. Ingen har vel gitt mer gripende bilder av denne begrensning, av mennesket som et fnugg i det grenseløse univers enn ham. Men vi hører så villig på ham fordi han vet at dette bare er en del av sannheten.

Og det er det også som gjør Pascal til en så usedvanlig *katolsk* tenker: Det har til alle tider vært karakteristisk for heresiene at de ser *en del av* sannheten og glemmer resten. Ett heresi sier at mennesket er fullstendig ødelagt av arvesynden, et annet gjør mennesket fullkomment. Ethvert heresi sier enten—eller der hvor det i virkeligheten dreier seg om et Både—og.

UTSYN

For eller mot Gud i Europa av i dag.

«For eller mot Gud» — når alt kommer til alt den eneste problemstilling som har reell interesse fordi det er det eneste problem som har betydning overfor menneskehetens virkelige, dens sanne bestemmelse: *meningen med hver enkelt individs liv*. Og dermed også *meningen med hver enkelt nasjons tilvarelse*, dens særlige misjon på jorden. Vi bringer hermed en liten oversikt over de enkelte land i Europa, sett under denne synsvinkel.

BELGIA.

Skjønt det katolske parti ved valgene i februar fikk flere medlemmer enn noen andre partier, har det ikke fått anledning til å danne regjering på grunn av samlet motstand fra sosialister, liberale og kommunister. I dag har landet venstre-koalisjonsregjering med sosialistisk statsminister. Belgias katolske parti har i år forandret navn til Det kristne sosiale parti og omfatter også ikke-katolikker. Det arbeider for kong Leopolds tilbakekomst i motsetning til venstrepartiet.

Katolsk aksjon er meget virksom. «Unge kristne arbeidere» teller 100 000 medlemmer og har avdelinger blant industri- og landarbeidere, i gymnasier og universiteter. Halvdelen av familiene i Belgia hører til «Store familiers liga», som hjelper dårlig stilte foreldre med å skaffe hjem og med barneoppdragelsen. Louvain-universitetet som ble stygt skadet under krigen, likesom i første verdenskrig, har nå 7500 studenter. Katolsk presse som var kneblet under krigen, er nå i full gang igjen.

TSJEKKOSLOVAKIA.

Her lider Kirken hård forfølgelse. Det første slag kom snart etterat de østlige deler av landet med det byzantinsk-slaviske kirkedistrikt Munkacs ble overtatt av Russland. Russerne likviderte kirkesognet, overgav all Kirkens eiendom til den Ortodokse Kirke og fengslet biskopen, Mgr. Rhomza.

Samtidig ble Kirken angrepet i det sterkt katolske Slovakia. Skolene er blitt sekularisert, katolske lærere avskjediget og krusifiksene fjernet fra klasseværelsene. To biskoper ble arrestert og fengslet i månedsvis. Kommunistene og den Røde Hær har videre drept hundrevis av katolikker beskyldt for politisk virksomhet, og sendt mellom 60—80 000 i fengsel eller konsentrasjonsleir.

I juni fikk kommunistene flertall ved valgene i Böhmen og Mähren, men ble slått med stor majoritet i Slovakia. Regjeringen forbød ethvert forsøk på å danne kristne partier.

ALBANIA.

Omtrent lignende episoder har forekommet her. Alle katolske skoler er lukket, katolske foreninger oppløst, katolsk presse forbudt, prester skutt, fengslet eller utvist. Tre prester som ble skutt for «forræderi» i mars, ble først torturert i håp om å få presset ut av dem falske tilståelser. Mange kirker er nå anvendt til offentlige kontorer. Geistligheten blir stadig angrepet, og italienske misjonærer er blitt utvist.

GREKENLAND.

Utenforstående som ønsker et kommunistisk Grekenland, har mange historier å berette om urolighetene i landet, men selv de har ikke oppdaget noen «religiøs strid».

Katolikkene i Grekenland, både av latinsk og gresk ritus, tar full del i gjenreisningen av nasjonen, som kjempet så tappert mot invasionsstyrkene under krigen.

UNGARN.

Under siste valg fikk katolikkene 65 % av stemmene og dannet regjering. Kommunistene fikk bare 15 %, men med russisk hjelp og på grunn av katolikkenes politiske uerfarehet, har de oppnådd alle nøkkelstillinger og har makten i sin hånd.

Kirken blir hårdt forfulgt, og deres eiendommer er konfiskert. Katolske ungdomsbevegelser er oppløst og

den katolske presse er kneblet nå som under tyskerne. De katolske skolene trues med lukning og offentlige religiøse demonstrasjoner hindres i stor utstrekning. Mange prester er fengslet og minst en biskop er i konsentrasjonsleir. Kardinal Mindzenty, som modig fortsetter å forsvare Kirken, er hovedmålet for kommunistenes angrep, og man har endog prøvd å sette den øvrige geistligheten opp mot ham.

ITALIA.

Ut av kaoset etter fasciststyret og den ødeleggende krigen, er der fremstått en leder som har vunnet respekt, beundring og kjærlighet hos størsteparten av folket. — Signor Alcide de Gasperi, stats- og utenriksminister, en from katolikk som ofrer seg for sin tro og sitt land.

Ved siste valg, i mai, fikk hans parti, De kristne demokrater, ca. 8 millioner stemmer av de ca. 23 millioner. Sosialistene vant 4,7 millioner, mens kommunistene som sikkert hadde regnet med annen plass, ble nr. 3 med 4,3 millioner. Signor de Gasperi dannet koalisjonsregjering innbefattet kommunistene.

De kristne demokrater representerer for øvrig ikke alle katolske stemmer. En del andre partier innbefatter også mange katolikker, særlig Nomo Qualunque (Menigmann). Dette partiet fikk en uventet seier med 1,2 millioner stemmer. Lederen, Signor Giamini, er nylig opptatt i kirken. Dette var imidlertid ingen diplomatisk eller politisk konversjon. Han ble døpt, konfirmert, gikk til skrifte og til den Hellige kommunion, og giftet seg, først etter valget.

Nylig er det også fremstått «et nytt katolsk parti», nemlig Det nasjonale kristne parti, som bebreider Signor de Gasperi hans oppfatning av at det under de nåværende forhold var nødvendig å oppta kommunister i regjeringen. Vatikanavisen Osservatore Romano som kjenner Signor de Gasperi og innsir faren ved å splitte de kristne, har ikke gitt det nye parti noen begeistret mottagelse.

Uten sammenligning er Pave Pius XII den største personlige kraft i Italia. Dagen før valgene i Italia og Frankrike, minnet han folkene om at de ville stemme for eller mot kristendommen. Dagen etter fikk de kristne demokrater flertall i begge landene.

Lovløsheten i Italia, som under krigen ble oppmuntret for å hindre tyskernes fremgang, har fortsatt enkelte steder i landet, og tatt form av antiklerikale handlinger. Et betraktelig antall prester har vært funnet døde eller er forsvunnet sporløst.

Men stort sett ser det ut til at Italia har lært av fascistterroren og ønsker å praktisere den Hellige Faders motto: «Freden er rettferdighetens verk.»

RUSSLAND.

Kall det ikke det gudløse Russland, men heller landet for martyrer og kristne helter. Millioner i Russland kjenner, elsker og tjener Gud. Tusener er død for sin tro, både katolikker og ortodokse. Ti tusener er i konsentrasjonsleir og straffekolonier fordi de ikke vil fornekte Gud. Paven ber oss alle be for Russland etter hver stille messe, og det hadde han ikke gjort hvis saken alt var tapt. Tro ikke at de få ortodokse ledere som har bøyd seg for diktatorene, representerer noe flertall av den ortodokse geistlighet. Verden vil få se at så mange martyrs blod er grobunn for en stor kristen renesanse, som allerede på mange måter bærer synlige frukter.

POLEN.

Kardinal Hinsley uttalte i krigens første måneder at Polens lidelser kunne sammenlignes med Vår Frelsers, han som ble korsfestet mellom to tyver. I seks år ble Kirken i Polen hårdt forfulgt av tyskerne og russerne, som begge hadde til mål å ødelegge katolisismen i landet. Prester ble myrdet, 2000 døde i Dachau alene, eller ble deportert, kirker og skoler ble lukket, klostre og seminarier ødelagt. Store distrikter stod uten biskop og noen endog uten prester.

Krigens slutt brakte ingen befrielse. Ved grenseforandringen ble den katolske befolkning redusert fra 26 til 19 millioner. Curzonlinjen skar ut tre kirke-distrikter, Lwow, Przemysl og Stanislawow, som ble gitt til Russland.

Den kommunistiske Warsjavaregjerung som russerne har innsatt, har oppsagt Polens konkordat med Paven uten noen særlig grunn. Dette har gjort at Kirken er blitt avskåret fra lovlig støtte og har bevirket en mengde overgrep.

Skjønt Kirken i dag har begrenset frihet og den også formelt blir forsvart av enkelte regjeringsmedlemmer, blir dens stilling stadig mer undergravet. De kommunistiske avisene skyller ut en flom av kritikk og fordømmelse over biskopene og geistligheten.

Kirkens oppgave er enorm. Oppbyggingen av de ødelagte kirker og skoler er blant dens minste problemer. Verre er mangelen på prester og seminarister. Veien tilbake til fredelige forhold er strødd med kampesten.

HOLLAND.

Ved siste valg i mai vant det katolske parti — som også står åpent for andre kristne — 32 av de 100 seter i Parlamentet. Statsministeren, dr. Beel, og 4 andre minister, nemlig justis-, krigs-, undervisnings- og handelsministeren, er katolikker.

Hollandske katolikker er både industrielt og sosialt bedre organisert enn i andre land i Europa. De har sine fagforeninger, sine samfunn og sine dags- og ukeaviser. Før krigen hadde de egne radiostasjoner. Den katolske arbeiderklasse er helt lojal mot de religiøse myndigheter og de katolske fagforeninger.

RUMENIA.

Mellom de to verdenskrigene ble vennskapet stadig større mellom Rumelia og Kirken. Denne utviklingen ble påskyndet ved at befolkningen i Transylvania ble innlemmet i Rumelia etter forrige krig. Dette var et dypt katolsk folk, av bysantinsk ritus. Ikke-katolikker av samme ritus som bodde i store deler av Rumelia, lærte dem å kjenne, og oppdaget at de var glimrende patrioter og så godt som brødre i religionen. De så videre at Vatikanet ikke hadde til hensikt å få dem overført til latinsk ritus, men overløt til enhver å følge sin ritus enten den var gresk eller romersk. Denne nye forståelse resulterte i et konkordat, og forholdet ble stadig hjerteligere. Imidlertid kom krigen, og Rumelia er helt i russernes makt.

JUGOSLAVIA.

I Jugoslavia kjemper Kirken en fortvilet kamp bare for sin eksistens. Under den tyske okkupasjonen led den meget, og forfølgelsen har fortsatt og blitt verre under marsjall Tito. Mer enn to tredjedeler av biskopene er blitt drept, utvist eller fengslet. Det siste offer er erke-

biskop Stepinac av Zagreb, Kirkens hovedleder både mot nazist- og kommunistangrep. Han har nå fått sin dom ved en «demokratisk» domstol.

Mer enn 180 prester, 200 munk og nonner og ti tusener av legfolk er blitt myrdet. Mer enn 400 prester og hundrevis av munk har måttet flykte fra landet. Hele provinser står fullstendig uten geistlighet. Kirkens bygninger er blitt konfiskert, kirker brukes til profane formål, og skolene er lagt under staten. Religionsundervisning i skolene er sløffet til tross for at 98 % av befolkningen stemte for den. I stedet er det innført en kultus av «troskap mot marsjall Tito».

Radio og presse slynger ut den mest ondsinnede propaganda mot Kirken og geistligheten.

I håp om at forfølgelsen skulle slutte, utnevnte Paven i oktober Mgr. Joseph Hurley, biskop i St. Augustine, Florida, til paveelig Nuntio i Belgrad. Men forfølgelsen fortsetter, og Kirkens stilling blir stadig verre.

SPANIA.

Hvem vet egentlig noe om de virkelige forhold i Spania? Nyhetene som kommer derfra, er alle mer eller mindre tendensiøse. Det eneste en vet med bestemthet, er at det spanske folk er gjennomkatolsk og at det fra kommunistisk hold ikke skyes noe middel for å få troen infisert med gudløshetens ideologi. Mistenkeliggjøring av alle annerledes tenkende, samrøring av politikk og religion, løgnpropaganda mot alle kommunismens motstandere er de våpen en ser mest benyttet for å komme den kristne tro og moral til livs. Og i ikke få tilfelle kamouflerer disse tendenser seg og gir seg utseende av å handle i demokratisk ånd for å lokke troskyldige sjeler med seg. At diktaturets idé må utryddes av de siviliserte nasjoners liv er vel alle enig i, men her som ellers alltid og alle vegne helliger ikke målet midlet, hvilket alle sanne katolikker, hvor iblant en utenfor all diskusjon må regne det spanske folk, er klar over og lever etter.

PORTUGAL.

Enkelte sier at Portugal er under totalitært styre. Andre kaller det autoritært. Meget få har selv vært i Portugal for å studere forholdene, så de fleste går derfor glipp av sannheten. — Det store faktum i Portugal er Fátima, hvor den hellige Jomfru for 29 år siden, den dag den nåværende pave ble viet til biskop, viste seg for tre barn, et faktum som bevirket at hele nasjonen gikk til skrifte og var fast besluttet på å forbedre sitt liv.

Portugal før og etter Fátima er to forskjellige land — det ene antiklerikalt og kaotisk i enhver henseende, det annet helt gjennom katolsk.

De to store personligheter som har gjenreist nasjonen, er kardinal Cerejeira, patriark av Lissabon, og statsministeren Dr. Salazar. I studenterdagene delte de værelse ved Coimbra universitet. Begge er kommet fra beskjedne hjem.

LUXEMBOURG.

Dette er et lite katolsk land mellom tidligere fiender. Det var selv en fiende av nazismen, men nyter i dag mer fred enn kanskje noe annet land i Europa. Det er et land med sterk tro og fedrelandskjærlighet.

TYSKLAND.

Forholdene i det okkuperte Tyskland har vi tidligere skildret i en lengere artikkel og skal derfor ikke komme nærmere inn på det her.

En liten religionsdebatt i Stortinget.

Odelstinget behandlet den 8. oktober lovforslaget om framhaldsskuler, som det var enighet om burde opprettes, og som i virkeligheten blir folkeskolens 8. skoleår.

Hensikten er å gi ungdom som ikke får annen høyere utdanning, en videre utdanning i boklige fag og i praktisk arbeid. Skolens formål er i lovens § 1 utformet slik:

«Framhaldsskulen har til foremål å fremja ålmenninga og karaktervokstere hos elevane, førebu dei til livsgjærninga og arbeide for å gjera dei til dugande menneske både åndeleg og kroppsleg.

Skulen skal byggja på det grunnlaget som er lagt i folkeskulen, og opplæringa blir skipa med serleg tanke på ungdom under 17 år.»

Ifølge loven kan en kommune bestemme at all ungdom skal gjennomgå denne fortsettelsesskole i det første året etter de slutter folkeskolen med mindre de får annen høyere utdanning.

Når det gjaldt de obligatoriske fag i framhaldsskulen utspant det seg en livlig debatt om hvorvidt kristendomsundervisning skulle være et obligatorisk fag. Departementet hadde ment at den enkelte kommune selv skulle bestemme hvorvidt kristendomsundervisning skulle medtas i skolens fagområde. I kirke- og skolekomiteen hadde et mindretall bestående av *Fredriksfryd* (H.), *Lavik* (Kr. F.) og *Lothe* (V.) foreslått at kristendomsundervisning skulle være et pliktig læreemne i skoler med opplærings-tid på 648 timer eller mer. Dette var i samsvar med komitéinnstillingen i 1940 som på grunn av krigen den gang ikke ble behandlet. Flertallet fulgte departementet, men et medlem av Arbeiderpartiet, *Eriksen*, gikk en mellomvei og foreslo følgende bestemmelse: «I alle kurs der minst halvparten av timetalet er nytta til teoretisk opplæring, skal kristendoms-kunnskap og vera pliktig læreemne», og da mindretallet subsidiert sluttet seg til dette forslag, ble det komiteens innstilling. I Odelstinget ble det en livlig debatt, hvor den taler som kanskje vakte mest oppsikt, var Arbeiderpartiets representant *Friis*. Han uttalte bl. a. at etter at han sluttet seg til arbeiderbevegelsen hadde han ikke vært medlem av Statskirken, og var heller ingen personlig kristen, men han hadde ingen tro på at en opplæring i samfunnslære ville gi ungdommen den karakterdannende, moralske utdanning som i høy grad var nødvendig, og mente at religionsundervisning burde innføres, selv om han hadde mange kritiske bemerkninger å gjøre overfor den måte religionsundervisningen ofte ble drevet på og overfor enkelte former av kristendom som er kjent her i landet.

Wright (H) støttet komitémindretallet og innstillingen om at kristendomsundervisningen skulle være et obligatorisk fag, og framholdt at både i realskolen og gymnasiet var kristendomsundervisningen obligatorisk fag, og fant ingen begrunnelse for at det nå da det gjaldt å høyne folkeskolen ved å gi den det 8. skoleår, skulle sløyfe den kristendomsundervisning som ellers var gjennomført i all høyere skoleutdanning. Han pekte på at hvis komitéinnstillingen ble vedtatt, ville det være en mangel ved loven, idet man ikke hadde tatt med en bestemmelse som fritok barn for kristendomsundervisning når foreldrene ikke tilhørte Statskirken, og foreslo inntatt den samme bestemmelse som loven om folkeskolen i dag har. Her heter det:

«Barn av foreldre som ikke tilhører statskirken, blir helt eller delvis å fritta for undervisning i kristendoms-kunnskap når foreldrene forlanger det.»

I sitt tilsvart uttalte komiteens formann *Moen* (A.) at han for så vidt var enig med *Wright*, men spurte om *Wright* var oppmerksom på at det i framhaldsskulen ofte ville bli eldre ungdom som var elev, og om ikke disse selv burde bestemme om sin religion, hvortil *Wright* svarte at i loven av 10. mai 1935 om høyere almen-skoler (real-skoler og gymnasier) hetter det i § 6, 3:

«Elever som ikke tilhører Statskirken, blir helt eller delvis å fritta for undervisning, og i tilfelle for eksamen i kristendoms-kunnskap når foreldre eller foresatte uttaler ønske om det.»

Det var hans forutsetning at man ikke burde gjøre noen forandringer i de bestemmelser som gjelder for de høyere skoler når man nå skal fastsette bestemmelser for framhaldsskulen. Han gjorde videre oppmerksom på at loven av 1935 var innskrenkende overfor elevenes rettigheter. I den opprinnelige lov av 1896 heter det i § 7:

«Elever der ikke tilhører Statskirken, blir på forlangende helt eller delvis å fritta for undervisning i religion.»

Ifølge dissenterloven kan ingen utmelde seg av Statskirken, og ingen dissenter innmelde seg i Statskirken før det fylte 15. år. Det ville da være rimelig at elever etter det fylte 15. år selv kunne ta bestemmelse om hvilken religionsundervisning de ville følge.

Debatten sluttet med at departementets standpunkt seiret med 58 mot 51 stemmer. Det blir heretter den enkelte kommune som skal bestemme hvorvidt man vil ha kristendomsundervisning som obligatorisk fag i framhaldsskulen. Det kan neppe tenkes å være noen vinning å få disse religionsdebatter i hver enkelte kommune i landet.

Ungdomsdagen Kristi kongefest 1946.

En kan godt si at denne første katolske ungdomskongress ble innledet med at det noen få dager i forveien lå et ikke så helt lite, stensilert blad — 12 sider — i diverse katolske familiers postkasser: Det var *IGNIS*, det nye katolske ungdomsblad, hvis begynnelse en vil huske var et par sider i «St. Olav» og som nå hadde «kjøpt en kanon og begynt for seg sjøl». Og en får også si at ungdommen siktet etter et høyt mål — som ungdommen bør — og iallfall med dette første skudd virkelig var så nær blinken som en kan vente når alle vanskene ved et slikt tiltak taes i betraktning. Det er god grunn til å lykkes *IGNIS*'s flinke redaksjon og ennå bedre grunn til å ønske lykke til på ferden framover.

Og så opprørt da selve ungdomsdagen, helt utmerket planlagt og gjennomført, hvilket selvfølgelig i første rekke skyldes det utmerkede og interesserte samarbeid, men vi nøler likevel ikke med — og det på oppfordring fra mange forskjellige hold — å uttale vår anerkjennelse av *O.K.Y.s* formann, *Torfinn Juells* innsats. Han har en stor del av æren for at alt gikk så knirkefritt som det gjorde — og det er sannelig ikke noen ringe dåd å få et samvær av

unge til å gå uten at det knirker og knaker litt hist og her som ungdom nå engang liker å ha det.

For første gang var Kristi Kongefesten ikke en lokal Oslofest, men det var mott representanter for den katolske ungdom i *Bergen, Haugesund, Stavanger, Fredrikstad, Porsgrunn, Arendal og Honefoss*. De fleste var innkvartert privat etter det riktige prinsipp at det gjaldt å knytte *personlige* bånd mellom de unge norske katolikker, hvilket best skjer i hjemmene. Om morgenen stevnet en da i flokk og følge til

Fromessen

som var dialogmesse hvor hs. høyærv. biskopen selebrerte, bistått av pastor Hansteen Knudsen. Ved kordøren paraderte speiderne med sine faner likesom ungdomsbanneret prydet den blomstersmykkede St. Olavskirke. De første rekker var reservert barna og pike- og guttespeiderne og speidere fungerte som minstranter.

Biskopen preket ut fra ordene i den 109. salme: «I hellig fryd kommer din ungdom til deg». Det var, sa biskopen, i denne ånd at dagen nå ble feiret — men de unge skulle huske at det var ikke alene denne enkelte dag men hele *livsdagen* som skulle stå i dette tegn. Den sanne glede bygget på at en bevarte de verdier som var nedlagt i hver eneste sjel og hvorav den største verdi var det Guds bilde vi var skapt i og som vi skulle utvikle mer og mer i Kristi lignelse ved å arbeide på å bli slik som han var da han vandret på jorden. Ungdommens lyse håp og tro på det godes seier i tilværelsen måtte de unge alltid bevare og føre frelst gjennom alle de angrep som ondskapens åndehær under himlen ville rette mot dem, og det kunne bare skje når de alltid bevarte kjærligheten til Gud og nesten i seg som den lysende og varmende drivkraft til alle sine tanker, følelser, ord og gjerninger. Biskopen la tillike de eldre på sinne det store ansvar de hadde som eksempler for de unge — det nyttet så lite med oppdragende og formanende ord om ikke ens opptreden og handlinger svarte til ordene. Guds rike er ikke i ord men i kraft — det skulle vi også minnes når det gjaldt vårt forhold til vår hellige Kirke. Ingen kunne som ungdommen bære vitnesbyrd om den når de i all sin ferd viste seg som sanne katolikker som ikke for et øyeblikks fristelse svek den katolske tro og moral.

Til kommunionen gikk så å si alle de som var til stede i kirken — et gripende syn disse mange unge strålende ansikter. Under gudstjenesten ble Kristi Kongesangen avsungen og til slutt — selvfølgelig! — vår deilige bekjennelses- og kampsang: «Vi elsker vår kirke —». Og mens den ble sunget gikk mange tanker til dens forfatter mgr. Kjelstrup, som på grunn av alder og sykdom ikke mer ferdes blant oss i Oslo, men som alltid har vært ungdommens forståelsesfulle og oppofrende venn. Etter gudstjenesten var det

Fellestrokost

i foreningslokalet hvori også en del av prestene deltok og biskopen kom på et kort men meget velkomment besøk. Som alltid var de flinke speidere påpasselige og forekommende oppvartere. En del praktiske meddelelser for dagen ble gitt, og tradisjonen tro vandret dernest de fleste med pastor Hansteen Knudsen i spissen til

Prestenes graver

på Vår Frelasers gravlund. Denne tradisjon er forholdsvis ung — den skriver seg fra mgr. Irgens' død — men den har allerede klart å skape seg en plass i ungdommens bevissthet som et selvfølgelig ledd i ungdomsdagen. Og som en av de unge selv skriver om dette besøk ved gravene: «da vi sto rundt det siste hvilested for så mange av Kirkens tro forkjempere i Norge, steg sikkert mange takkens ord opp til dem, som gjennom et liv i offer og tro gjorde det mulig for oss nå å samles for å hylle Kristus Kongen».

Høymessen

ble feiret som levittmesse, forrettet av sokneprest *Sund*, assistert av pastorene *Taxt* og *Hansteen Knudsen*. Sokneprest *Hogh* fra Fredrikstad holdt en manende tale til ungdommen over dagens evangelium. Hele prekenen formet seg som et varmt og gripende innlegg i saken: «ungdommen for Kristus» og ga fullgyldig bevis for at tidens parole om

«frihet under ansvar» kun kan følges med suksess av den ungdom som fylkes under Kristi Konges septer.

Fulltonende lød korsangen, innledet med den herlige lovprisning: *Christus vincit* — Biskopen og de herværende og tilreisende prester overvar den vakre gudstjeneste likesom kirken var fylt til siste plass og mer til av menigheten, hvorav ungdommen med dens gjester utgjorde en stor del.

Så kom dagens tyngdepunkt

Ungdomsmøtet

Det var tillyst som diskusjonsmøte og det gjorde ikke navnet tilskamme. De mange innlegg vitnet klart og tydelig om ungdommens positive holdning til det *vesentlige*, og da blir all meningsutveksling jo aldri negativ. Er en enig om *målet* blir all uenighet om *midlene* bare like så mange toner til å få enn rikere og fyldig harmoni fram. Hele møtet var som et eneste sterkt Credo — men unektelig sang til tider hver fugl med *sitt* nebb, og å harmonisere melodiene var en ikke alltid lett oppgave.

Møtet ble innledet av O.K.Y.s formann *Torfinn Juell*, som etter å ha hilst forsamlingen med den katolske hilsen fortsatte med å nevne at det alltid hadde undret ham at det katolske ungdomsarbeid manglet en omspenning organisasjon som kunne samle de spredte unge katolikker til et hele og gi dem følelse av styrke og solidaritet. Det er jo ikke mulig overalt å opprette katolske ungdomsforeninger — selv en så liten enhet som studiesirkler vanskeliggjøres ved de store avstandene mellom katolikkene. Derfor har tanken om en egen katolsk ungdomsorganisasjon lenge vært levende blant ungdommen og det er derfor en stor glede nå på denne ungdomsdagen å ha fått samlet så mange representanter fra andre menigheter at vi har kunnet gå til dette forberedende diskusjonsmøte.

Som grunnlag for drøftelsen av et eventuelt ungdomsforbund vil jeg framsette følgende:

Forbundet må omfatte alle katolske ungdomsforeninger, permanente studiesirkler o. l. Dessuten alle de enkeltpersoner som på grunn av forholdene ikke kan være med i noen katolsk ungdomssammenslutning. Forbundets indre administrasjon og organisasjon vil vel kunne la seg ordne med et fast styre som er ansvarlig overfor et landsmøte. Til spesielle formål nedsettes spesielle komiteer. Forbundets oppgave skal *innad* være å utbygge og styrke den katolske ungdomsbevegelse, *utad* å representere den.

Som midler til dette kan f. eks. nevnes: landsmøtet som styret står ansvarlig overfor innkalles hvert tredje år. Styret bør være behjelpelig med å oppsette studieplaner for studiesirkler og skaffe stoff til ungdomsarbeidet. «Ignis» blir organ for ungdomsorganisasjonen, og spesielle sirkulærer holder styret i kontakt med medlemmene.

Det bør søkes kontakt med katolske ungdomsorganisasjoner i utlandet så at Norge også kan bli representert hvor katolsk ungdom fra hele verden samler seg. Her i Norge bør det ta seg av ting som vedrører all ungdom — det ville således være bra om vi fikk en representant i ungdommens fellesnemnd.

Ja, oppgavene er mange og store men vi kan løse dem om vi setter all vår kraft inn på det.

Torfinn Juell foreslo derpå *Chr. Christensen* som dirigent for diskusjonen, da han er en mangeårig og særlig ivrig forkjemper for den katolske ungdoms sak.

Første taler var *Rolf Sand*, som foreslo at det skulle fattes en resolusjon som skulle henstille til biskopen å anmode sokneprestene om å få en oppgave over de unge som finnes på hvert sted og få organisert dem så en fikk overblikk over hvor mange medlemmer et eventuelt ungdomsforbund kunne regne med.

Oivin Olafsen ville dessuten ha utnevnt en komité som kan gå i gang straks med å trekke linjene opp for ungdomsorganisasjonen slik at disse kan vedtas på neste møte. Arbeidsprogrammet for denne komité kan oppstilles i dag og den bør få sin tid begrenset så dens forslag skal ligge ferdig på en bestemt dato. «Ignis» har forresten opptatt en liste på katolikker under 30 år som er et grunnlag å arbeide videre på. — Redaktør *Siggyan Olsen* sluttet seg til Olafsens forslag. — *Thoralf Taxt*: Skal ungdomsorganisasjonen overta O.K.Y.s virke? — *Torfinn Juell*: Den skal samle all katolsk ungdom uansett om den tilhører en forening elle

ei. Selvfølgelig skal foreningene bestå, men det vil bli en kollektiv sammenslutning. — *André Bongard*: Skal gift katolsk ungdom være med? En regnes jo ikke riktig for å høre til «de unge» når en er gift, men vi har jo likevel stor interesse for arbeidet. — *Pastor Taxt*: Det er gledelig at dette arbeid er tatt opp — iallfall at en er begynt å diskutere det. De unge som tilhører de mindre menigheter utenfor Oslo har ofte en følelse av å være isolert. Ungdomsforbundet vil tjene sentraliseringen og gå inn som et ledd i St. Olevs Forbundets virke, og dets oppgave må være å gi rettingslinjene for de forskjellige arbeidsgrupper utover landet. Derved ville arbeidet bli mer homogent. Et arbeidsutvalg kunne f. eks. sørge for at studiesirklene utover landet til bestemte tider fikk de samme problemer å arbeide med og så kunne etterpå resultatene sammenlignes. Arbeidsutvalgets naurlige sete ville være Oslo. — *Pastor Hansteen Knudsen* svarte til *André Bongard* at det er klart at alle gifte er like så velkomne i ungdomsorganisasjonen som de ugifte. Aldersgrense er det også umulig å trekke — de gamle kan ha likeså megen aktiv interesse for ungdomsaken som de unge. — *Redaktør Siggen Olsen* frarådet at ungdomsforbundet ble et underbruk av St. Olavs Forbundet — det måtte være en helt selvstendig organisasjon. — *Øivin Olafsen* mente det samme. Men vi skal selvfølgelig samarbeide med Olavsforbundet slik at den komite som nedsettes søker kontakt både med det og med N.K.K.F. — *André Bongard* henviste til fabrikkieier Müllers uttalelser under landsmøtet om ungdommen som bærer av katolsk aksjon — den må derfor få arbeide mest mulig selvstendig. — *Hans Bruce* pointerte at det var meget viktig å få en representant i ungdommens fellesnemnd. Ellers kommer vi utenfor ungdomsarbeidet i det store og hele tatt her i Norge — med en slik representant ville vi få kontakt med det som rører seg utenfor oss. — *Alfred Taxt* foreslo å lage en felles ungdomsforening i Oslo, da det er fire forskjellige ungdomssammenslutninger her og det gjør en fellesopptreden så komplisert. — *Pastor Høgh* mente til samarbeid og betonte spesielt at både biskop og presteskap ønsker at alle katolikker blir medlem av Olavsforbundet. — *Pastor Taxt* understreket det samme og foreslo at St. Olavs Forbundet i sitt styre skulle ha særlige representanter for ungdommen som kunne ta seg av deres problemer. — *Torfinn Juell* sluttet seg til denne tanke. Det kan aldri bli tale om noe konkurranseforhold mellom de to forbund. — *Pastor Hansteen Knudsen*: Det er under drøftelse en nyordning av ungdomsforeningene i Oslo. Men det bør ikke bli noen motsetningsforhold mellom Olavsforbundet og et ungdomsforbund — dertil er ungdommens problemer for spesielle. Hele dette spørsmål vil forøvrig først bli aktuelt når ungdomsorganisasjonen er dannet. — *André Bongard, Rolf Sand, sokneprest Sund* og *Ø. Olafsen* kom med flere innlegg som dreiet seg nærmest om det samme: forholdet til Olavsforbundet. — *Daniel Haakonsen* støttet forslaget om nedsettelsen av en komite. — *Leif Aasland* kom inn på den rent praktiske side av saken og foreslo fem punkter for organisasjonens program. — *Frk. Karen Lund* støttet dette. — *E. Werring* var av den mening at det nærmest var en fantastisk tanke å tro at ungdomsarbeidet utover landet kunne dirigeres fra Oslo — forholdene alle steder var så vidt forskjellige. — *Charles Bang* mente det samme. — *Nina Anker* beklaget at M.U.L. var gått inn — den kunne ha hatt en innsats å gjøre i et ungdomsforbund. — For et arbeidsutvalg talte *pastor Taxt* og *Bongard*, hvorpå *Øivin Olafsen* framsatte følgende forslag: «Det nedsettes en komite bestående av 5 medlemmer, hvorav minst 2 kvinnelige, om mulig også med medlemmer utenfor Oslo. Komiteens oppgave er å utarbeide forslag til organisasjonsgrunnlag og lover. Komiteens arbeid må være avsluttet innen påske 1947. Komiteen innbyr til konstituerende landsmøte.»

Eek-Larsen: Komiteen må ha medlemmer utenbys fra og det vil ofte bli vanskelig for dem å møte. — *Olafsen*: Det bør midlertidig mange utenbys her som kan være med på møtene. — *Torfinn Juell*: Komiteens arbeid vil bli langvarig og vanskelig. — *Bongard*: Det bør sendes rapporter fra komiteens møter om de problemer som oppstår. — *Pastor Taxt*: Biskopen vil nødig blande seg i komiteens arbeid, men vil anvise en prest som skal være med i møtene som assistent, ikke som leder.

Komiteen ble nå valgt og kom til å bestå av: *Berit Lin-*

nerud, Øivinn Olafsen, frk. Lovik-Olsen, André Bongard med *Torfinn Juell* som formann.

Etter en lengere middagspause var det

Pontifikalandakten

som ble en verdig avslutning på de kirkelige handlinger som hadde innrammet dagen og gitt den dybde og mening. Alle de tilstedeværende gjorde sitt til at denne halvtimen i kirken ble en virkelig andakt. Og da «Te Deum» steg mot himlen var den et spontant utslag av den følelse av takk som måtte besjele enhver katolikk ved tanken på Kirkens framgang her i Norge.

Festmøtet

Det har alltid vært en vanskelig oppgave for ungdomsdagens arrangører å få møtet om kvelden til å bli en virkelig fest — ikke bare fordi det krever et forholdsvis stort apparat, men mest fordi det er så sammensatt at det ikke er lett å være herre over. Det skal jo ikke bare være en fest men også en positiv spore til videre arbeid. Og å skape en slik stemning kan ikke være arrangørenes sak alene — ungdommen må som helhet gå inn for det. Og det gjorde den denne gangen. Med de viktige problemer som var blitt drøftet om formiddagen i tankene falt det helt naturlig at kvelden ble et skritt videre på veien mot mer bevisst arbeid og større ansvarsfølelse overfor Kirkens sak i Norge. Allerede i sin ypperlige prolog anslo *H. Werring* tonen hvori han bl. a. sier:

«Våre fedres gamle kirke
— det er arv å være ved!
Hellig Olav sadde sedkorn
vi skal skaffe voksested!
Enn en gang skal Norge bære
Olavs flagg til Kristi ære.
Bare vent, så skal du se!»

Etter prologen ønsket O.K.Y.s formann *Torfinn Juell* velkommen og ga ordet til kveldens hovedtaler *pastor Taxt*. Den var en alvorlig appell til samarbeidets gagn og velsignelse. Mange taler fulgte nå slag i slag: *Øivin Olafsen* brakte på ungdommens vegner en varm takk til biskopen for all hans forståelse og velvilje. — *Pastor Hansteen Knudsen* takket arrangementskomiteen for dens store og velutførte arbeid og *biskopen* ga de unge noen gode og oppmuntrende ord med på veien.

Den materielle side av festen var også i full orden takket være kjøkkenpersonalets kjempeanstrengelser — og på den annen side ble det sørget for god underholdning med et avvekslende program. *Hans Bruce* leste som redaktør av «Ynglingen» opp av sitt organ og hostet stormende bifall, men det var også spøk og alvor i en passende blanding. *Frkn. Bang* fra Arendal gledet med glimrende musikkunderholdning og den unge skuespiller ved «Det norske Teatret» *Rolf Sand* leste dikt med kunstnerisk tyngde.

Stemningen var hele tiden på toppen og kan derfor ikke beskrives med ord. Men det var en alminnelig mening blant de unge at Kristi Kongedagen 1946 vil stå langt framme i rekken av gode og glade katolske ungdomsminner.

Det ble avsendt følgende hilsmingstelegram — på italiensk — til hs. hellighet paven: «Norsk katolsk ungdom samlet til kongress for første gang uttrykker sin særlige hengivenhet for den hellige far og ber om den apostoliske velsignelse. — Mangers, apostolisk vikar.»

Senere kom følgende svartelegram, også på italiensk: «Den hellige far har gledet seg over den særlige hilsen fra norsk katolsk ungdom og signer av hjertet deltakerne og deres beslutninger. — Montini, sostituto.»

Oslo Katolske menighetspleie, og ønskedrømmen „Eget Hus“

I en artikkel i St. Olav fra 5. sept. 1946 leste jeg med interesse at lederen av menighetspleien, var dyktige og trofaste frk. *Sigrud Ode*, igjen minner oss om feriekolonisaken, og drømmen om en gang å få eget hus. Det må jo ikke forstås slik at et eventuelt hus kun skal benyttes som feriekoloni, nei, det kunne bli et sted hvor våre for-

eninger kunne ha sine utflukter, eventuelt kunne en retrett henlegges dit, og sist, men ikke minst, hva ville det ikke bety for ungdommen om våre katolske menigheter eiet et hus som vi kunne kalle vårt eget.

Det er sant som frk. Øde skriver at der må løftes i flokk i en stor sak, og det kreves en sterk konsentrasjon av arbeidskraften. La oss si som et eksempel, at hver forening i ca. 3 år ville gå inn for arbeidet til eget hus, da ville meget være vunnet, man behøver ikke derfor legge alle andre interesser til side. I St. Elisabeth-kongr. i St. Olav, hvor vi tok dette arbeid opp for ca. 2 år siden, har vi gjort det på den måte at på hvert møte blir halvparten av våre utlodningsinntekter lagt direkte til et fond for lin-utstyr osv. for det eventuelle hus. Om nå St. Josephsforeningen samlet til møbler, Maria-Kongr. til serviser osv. og ungdommen selv: ja, det måtte da være en både stor og hyggelig oppgave og ha dette på sitt arbeidsprogram, for sannsynligvis blir det ungdommen som får mest glede av huset. Når man ved Kristi Kongefesten så den stor skare av kjekk ungdom i otte-messen, da slo den tanke meg, at her måtte da kunne utrettes meget. Altså: Kjære ungdom, la huset være det samlende på deres arbeidsprogram, opprett et husfond, og dere skal se at etter som tiden går, vokser også fondet. Lykke til.

Aggi Bruce.

Her hjemme - -

Oslo. Mariakongregasjonen avholdt sin årlige generalforsamling på bededag, 1. november. Det var godt fram møte, da vi samledes kl. 8 om aftenen etter andakten. Etter at forsamlingen var ønsket velkommen av formannen, frk. Marie Rasmussen, og vi hadde sunget vår tradisjonelle åpnings-salme, Mariahymnen, ble årsberetning og regnskap opplest av sekretæren frk. Martha Jarnet og kassereren, frk. Kari Schilli. — Årsberetningen var en interessant framstilling av foreningens liv og virksomhet i årets løp, med kirkemøter av åndelig blivende verd ved foreningens preses, sokneprest Sund og med en samlende retrett ved årets slutt, ledet av sokneprest Rommelse, fra Stabekk. Den handlet om selskapelige møter med berikende underholdning av forskjellig art og om hyggelig kameratslig samvær. Og sist men ikke minst gledelig var det å høre om foreningens caritative virksomhet ved besøk og andre oppmerksomheter mot medlemmer som på grunn av sykdom, alder og andre årsaker ikke var i stand til å delta aktivt. Og ved å minnes medlemmenes store dager i livet med en eller annen oppmerksomhet o. l. — Foreningen har også ydet sitt bidrag til menighetens forskjellige sosiale tiltak: basaren, menighetspleien m. v. Alt i alt en virksomhet med ærlig streben etter å gjøre sin innsats til gagn og velsignelse for kirke og menighet. — Etter at årsberetning og regnskap var godtatt, gikk vi over til aftenens selskapelige program, som innleddes med et meget interessant foredrag med lysbilder av søster Clémense. Hun fortalte fra sin reise i sommer, om et opphold i det katolske Alsass. Hun tok oss med til gamle byer med skjønn bebyggelse, med alderens patina over seg, der sammen med de gamle herlige kirker talte til oss om fromhetsliv og kristne seder, som gjorde livet enklere og lettere å leve enn det er i dag. Men også om kristne idealer, som de praktiseres i dag, fortalte og illustrerte søster Clémense, alt med selvoopplevings varme og begeistring. Vi skylder søster stor takk for dette uforglemmelige minne. — Etter teen holdt preses et av sine sjarmerende og tankevekkende kåserier, denne gang om «de kloke jomfruer», gode ord som vi vil tillate oss å overføre som en hilsen og takk til formannen og det øvrige styre for godt og trofast arbeid i det forløpne år. — e.

- - og decute

VI LEVER I MARTYRENEs TID er en sannhet som bl. a. framgår av en utsending fra Vatikanets Radio for en tid siden hvori det ble opplyst, at Mgr. Smirak, primas for den orientalske kirke i Jugoslavia, var avgått ved døden «etter langvarig tortur». Det er, sier Vatikansenderen den 3dje kroatisk biskop som er falt som offer for kommunistenes hat. Etter den samme kilde er for tiden 20 prester i konsentrasjonsleir samme sted; 22 andre er massakrert; 20 St. Vincentsøstre er skutt og 1 hengt. 55 søstre fra samme kongregasjon sitter i fengsel. Vatikansenderen tilføyer: Liknende meddelelser får vi fra Polen, Lettland, Estland og Lithauen. Den katolske Kirke forfølges nå i 13 land.

60 000 FRANSKE FANGER FRA KONSENTRASJONSLEIRENE i Dachau, Buchenwald, Ravensbrück og andre leirer foretok en pilegrimsreise til Lourdes fra 6. til 11. september sammen med andre deporterte landsmenn. Lourdes kunne ikke romme dem alle, så der måtte slås leir på sletten på den andre siden av Gave. 3 provisoriske bruer ble slått over elven. Den storslagne pilegrimsferd var en virkeligjøring av løfte gitt under de mørkeste dager i konsentrasjonsleirene. Den hellige fader, paven, sendte et langt og rørende budskap til pilegrimene om at han «av fullt hjerte deltok i deres bønner og takkehymner».

O.C.I.C. = Office Catholique International du Cinema har hatt komitémøter i Rom fra 7. til 12. oktober d. å. og bl. a. behandlet forberedelsen til IV. sesjon av internasjonal katolsk kongress for innstudering av kinostykker.

PRESIDENTEN FOR DE UNGES AVDELING AV DEN INTERNASJONALE KATOLSKE KVINNELIGA, hvortil N.K.K.F. hører har i Kerns, i nærheten av Locarno, hatt en sammenkomst fra 6. til 12. september d. å. Det ble avholdt kurser ved professorene R. P. Bochenski O. P. og professor Bongras fra Freiburg. Emner: «Verdien av den menneskelige person», «To intellektuelle strømninger i vår tid: marxismen og existentialismen», «Sosiale og politiske kriser (økonomiske og moralske faktorer)». Presidentene ga utredninger om forskjellige spørsmål, f. eks. om «Samarbeid utenfor våre rekker», «Ekko fra audiensen hos paven», «Internasjonalt arbeid» osv. Dessuten ble det avholdt foredrag om forskjellige emner: «Katolsk aksjon og ungdomsbevegelser». «Vår tro» osv. Man foretok til slutt en pilegrimsferd til Nicolas de Flue. Internasjonal kongress skal avholdes i Rom den 16. til 20. juni 1944. Alle land som har tilsluttede ungdomsorganisasjoner har adgang til å sende delegerte til denne kongress.

KARDINAL FRINGS, ERKEBISKOP AV KÖLN, er under sitt besøk i England blitt intervjuet av «Catholic Herald» og har uttalt at han til tross for de mange hjemløse og nå fattige katolikker og de mange ødelagte kirker ser optimistisk på framtiden fordi det over alt kan konstateres et mektig oppsving i det religiøse liv i Rhinlandene. Kardinalen som er den berømte kardinal grev von Galens etterfølger på Kölns erkebispesete, støtter særlig sin optimisme på ungdommens holdning — det er således ikke sjeldent å se store valfarter av barn og unge til de hellige steder langs Rhinen. Kardinalen beklaget at en ikke ennå hadde fått tillatelse til å utgi et katolsk ungdomsblad, hvilket trenges meget da det er så få bøker og så vanskelige transportforhold. På bladets spørsmål om okkupasjonsmaktene tillater konfesjonsskoler svarer kardinalen at i følge sine demokratiske prinsipper tillater englelenderne disse skoler hvor foreldremajoriteten ønsker dem — både for folkeskolene og de høyere skoles vedkommende. Det har vært en utpreget lærermangel særlig for de høyere skoles vedkommende, men det er nå blitt gitt tillatelse til gjenåpning av de katolske lærerseminar så en håper snart å få den side i orden. Hva den katolske presse angår opplyser kardinalen at den ennå ikke er kommet i gang og den savnes meget.

I HOLLAND ER DET PÅ KARDINAL DE JONGS INITIATIV blitt dannet en komité av katolske prester og legfolk med det formål å sende så megen hjelp som mulig til tyske trosfeller.

Spesialforretning i

HOSPITALUTSTYR

Tekstilvarer og sengeutstyr for sykehus

SØSTERUTSTYR

Kjoler — forklær etc.
De gamle gode kvaliteter begynner nu å komme igjen.

SVERRE W. MONSEN
BERGEN

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 25 085 - 25 223

Røntgen

og

Elektromedisin

DET NORSKE
ELEKTRISITETS-AKTIESELSKAP

SIEMENS

OSLO - BERGEN - TRONDHEIM - STAVANGER

T. S. Jacobsen Begravelsesbyrå

Ullevålsvn. 1
Telf. 32 334, 32 246
Privat 58 550, 94 372

St. Olavslaget

EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

Herved kunngjøres ekstraordinær generalforsamling i Olavslaget
søndag den 17. november kl. 19.30 i foreningslokalet.

Til behandling foreligger:

- 1) Referat fra landsmøtet.
- 2) Valg av ny formann og suppleanter.

Styret henstiller til medlemmene å møte fulltallig fram. Forskjellige spørsmål som ble tatt opp på landsmøtet vil bli forelagt generalforsamlingen til uttalelse.

Ungt barnløst

katolsk ektepar

søker et værelse med anledning til kokning, eller adgang kjøkken. Det ytes gjerne hjelp til husarbeid, barnepass, kontorarbeid el. l. Stille og rolige mennesker, som er takknemlig for å bli hjulpet ut av en stor forlegenhet.

Ekspedisjonen anviser.

Katolsk studenterlag

arrangerer åpent møte i foreningslokalet, Akersveien 5,
mandag den 11. november kl. 8
med foredrag av byråsjef, frk. Signy Arctander om:
«Vårt sosiale ansvar».

Adgang for alle.

Katolsk studenterlag

oppfordrer alle katolske akademikere utenfor Oslo å melde navn og adresse til Studentlagets sekretær, G. Langfeldt, Riddervoldsgt. 9, Oslo.

Trekningsliste

Liturgiske års helgener, nr. 3, pater Vanneufville.
 Do., nr. 46, Reidar Fugella, Stavanger.
 Kobberbrett, nr. 57, fru Becsån, Urtegt. 4.
 Kjole, nr. 17, Mère Antonia.
 Innb. bok, nr. 6, Bergwitz, Sarsgt. 31.
 Uinnb. bok, nr. 79, frk. Hoie, Skovveien 26.
 2 bøker, nr. 13, St. Elisabethsøstrene, Tønsberg.
 Do., nr. 16, St. Elisabethsøstrene, Tønsberg.
 Permanent, nr. 32, Becsån, Urtegt. 4.
 Bonbonniere, nr. 83, fru Siggerud.
 Do., nr. 101, Elvedal, Bogstadvn. 40.
 Flisemaleri, nr. 96, Katharinahjemmet.
 Støvler, nr. 19, Hans Bruce.
 Salatbestikk, nr. 149, Svanhild og Knut.
 Innr. bilde, nr. 9, Harry Jørgensen, Hegdehaugsv. 15.
 Gryte m. frukt, nr. 8, frk. Duschek.
 Keramikk, nr. 73, fru Mathilde Bade, Fr. Stangsgt. 5.
 6 håndklær, nr. 31, Bina Taxt, Pilestredet.
 Søvkors m. kjede, nr. 153, Fanny Olsen, Vallegt. 8.
 Kurv m. pærer, nr. 4, fru Leopolder, Nils Juellsgt.
 Kasse pærer, nr. 105, Randi Straith.
 Håndveske, nr. 1, Turid Mayo Julsen.
 Blått keramikkfat, nr. 1, Aase Johansen, Majorstuv. 25.
 Bi lm. maling, nr. 33, frk. Duschek.
 Dekorasjonslampe, nr. 124, Ombustvedt, Herm. Fossst. 2.
 6 håndklær, nr. 208, Gerd Orfjell.
 6 håndklær, nr. 51, fru Lie-Pedersen, Uranienborg.
 Lysstake m. lys, nr. 78, Mitza Larness, Fr. Stangsgt. 35.
 Kjolestoff, nr. 3, fru Erna Taxt, Bekkelaget.
 Fat, nr. 104, fru Leopolder.
 Duk, nr. 230, Else Olsen, Ths. Heftyesgt. 39.
 Do., nr. 83, fru Leopolder.
 Keramikkfat, nr. 251, Svanhild og Knut.
 Tøfler, nr. 177, fru Norenerg.
 6 håndklær, nr. 261, Lovise Eriksen.
 Varmeovn, nr. 114, Frida Kristensen, Hegdehaugsv. 14.
 Lampe, nr. 288, Kate Srøbka, Polske legasjon.
 Kokebok, nr. 307, fru Bolstad.
 50 kroner, nr. 7, frk. Kjellerød-Hansen.

Likørsett, nr. 31, Gulborg Sørensen, Oslo damekor.
 Dekketallerkener, nr. 114, Ruth Kristensen, W. Egebergsgt. 3.
 4 laken, nr. 318, fru Dybwad, Fritznersgt. 18 B.
 Ildfast sett, nr. 240, fru Eidt, St. Halvardsgt. 65 B.
 4 laken, nr. 366, fru Norenberg.
 Paraply, nr. 471, fru Aslaug Wrangel.
 Kaffeservise, nr. 201, Reidun Schrøder.
 Fat, nr. 143, Barra.
 Mugge, nr. 327, Katharinahjemmet.
 Toalettåpe, nr. 160, Marie Jørgensen.
 1 kg. farin, nr. 319, fru Marti, Skovveien 10.
 Do., nr. 314, fru Marti, Skovv. 10.
 Mokka-skjeer, nr. 611, Elvedal, Bogstadvn. 40.
 Husholdningsvekt, nr. 226, Lillan, Maridalsvn. 59.
 Husflidsduk, nr. 304, fru Leopolder.
 Pascal «Tanker», nr. 408, fru Marti, Skovv. 10.
 Fylt glassbolle, nr. 818, Else Olsen, Ths. Heftyesgt. 399.
 Duk, nr. 204, Turid Enger, Rosteds- gt. 7.
 Maleri, nr. 62, Ruth Alvsen, Hauchsgt. 2.
 Madonna, nr. 281, Astrid Stray, Stensgt. 4.
 Pynteforkle, nr. 588, Mère Zoe.

Tekanne, nr. 412, Yvonne Curtis, Brinkensgt. 2.
 Dekorasjonsgjenstand, nr. 721, Barra.
 Brevholder, nr. 716, Barra.
 Sokker, nr. 238, pater Vannueville.
 2 poser, nr. 378, Vor Frue hospital.
 Forkle, nr. 738, fru Fossum, Oscarsgt. 88.
 Askebeget, nr. 8992, Inger og Marit Bruce.
 Armring og smykke, nr. 319, Vor Frue hospital.
 Do., nr. 163, Harald Hårbye, Nobelsgt. 12.
 Putetrekk, nr. 983, Harald Solberg, Prinsesseallé.
 Såpe, nr. 268, Ragnhild Arnesen, Oslo damekor.
 Treskål, nr. 44, Camillo Egdresen.
 2 poser, nr. 991, Ingri Straith Solberg.
 Veske, nr. 862, Reidar Fugella, Stavanger.
 7 kleshengere, nr. 831, Frida Kristensen, Hegdehaugsv. 14.
 Do., nr. 162, Harald Hørbye.
 Nips-gjenstand, nr. 784, Martinsen, Jens Bjelkesgt. 13.
 Do., nr. 219, Sverre Kristiansen.
 Lysstake, nr. 87, Tulla i Uvdal.
 Bilde, nr. 817, Reidun Schrøder.
 Den elektriske komfyren blir trukket senere.

St. Halvardslaget i Oslo, Urtegaten 29

FAMILIEAFTEN søndag 10. november kl. 20

med foredrag av Pater Leo van Eekeren:

«Kommunisme og kristendom».

Etter foredraget forskjellig underholdning, samt bevertning.

Alle er velkomne, også trossfeller fra andre menigheter.

Styret.

Nu

mottas abonnenter

på St. Olav